

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/142/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5808202979
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5808202979.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235, zastúpeného zástupcom TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Pavlovi Kolčákovi Služby - Obchod - Doprava, s miestom podnikania Grúňanská 981, 029 44 Rabča, IČO: 33 756 465, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom, so sídlom XXX XX R. XXX, v konaní o zaplatenie 47.856,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 2Cb/40/2008-484 zo dňa 10. marca 2014 vo výroku II/, ktorým súd vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 2Cb/40/2008-484 zo dňa 10. marca 2014 v napadnutom výroku II/, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol a v závislom výroku III/, podľa ktorého o trovách konania súd rozhodne osobitným rozhodnutím až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, z r u š u j e a v tejto časti v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I/ rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 8.102,24 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 13.07.2010 do zaplatenia a taktiež úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.592,31 Eur od 05.08.2006 do 10.08.2007, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II/ okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol. Výrokom III/ vyslovil, že o trovách konania rozhodne osobitným rozhodnutím až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení okresný súd uviedol, že žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.9.2005 žalovaný ako vodič zavinil dopravnú nehodu motorovým vozidlom Liaz ťahač, ev. č.: NO-573AJ, ktorého bol v čase nehody držiteľom. Týmto motorovým vozidlom spôsobil škodu na motorovom vozidle s ev. č.: STY C960, ktorého držiteľom v čase nehody bola M. Y. (ďalej len „poškodený“). V čase dopravnej nehody nebolo na motorové vozidlo Liaz ťahač, ev. č.: NO-573AJ uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ako to vyplýva z § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len zákon č. 381/2001 Z.z.). Z tohto dôvodu žalobca podľa § 24 ods. 2 písm. b) citovaného zákona poskytol poistné plnenie poškodenému za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla z garančného fondu. Žalobca uplatnil voči žalovanému právo na náhradu poistného plnenia v súlade s ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., ktoré žalovaný neuhradil. Žalobca si súčasne uplatnil aj úrok z omeškania. Okresný súd po vykonanom dokazovaní aplikoval ust. § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení so zákonom č. 381/2001 Z.z., ako aj ust. § 450 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že u žalovaného ako držiteľa motorového vozidla Liaz ŠPZ: NO-573AJ je daná zodpovednosť za škodu podľa ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V danom prípade sa jedná o objektívnu zodpovednosť za škodu, na vznik ktorej sa nevyžaduje zavinenie. Zodpovednosť u žalovaného je daná tým, že bol stále, a teda aj v čase dopravnej nehody dňa 10.9.2005 zapísaný ako držiteľ tohto motorového vozidla. Ako držiteľ tohto motorového vozidla mal povinnosť uzavrieť povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na toto

vozidlo a zároveň aj uhradiť poisťné. Tým, že zo strany držiteľa tohto motorového vozidla zn. Liaz ŠPZ: NO-573AJ, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, nebolo uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, resp. uhradené poisťné, vznikol žalobcovi nárok na náhradu poskytnutého plnenia v zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., pretože plnil za držiteľa vozidla Liaz ŠPZ: NO-573AJ podľa § 24 ods. 2 písm. b) citovaného zákona. Žalovaný bol vyzvaný na plnenie, keďže to tak v stanovenom termíne neuskutočnil, vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., a to u platieb, ktoré žalobca postupne hradil poľskej poisťovni z garančného fondu.

Okresný súd poukázal na to, že v priebehu konania viacerými podaniami žalobcu pripustil zmenu petitu žaloby, a to v závislosti od toho, ako bola poľskou kanceláriou poisťovateľov postupne uhrádzaná poškodenému náhrada škody a súvisiace náklady s jej uplatnením, ktoré žalobca uhrádzal z garančného fondu. Naposledy okresný súd pripustil zmenu petitu žaloby uznesením č.k. 2Cb/40/2008-146 zo dňa 10.02.2011, a to tak, že: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 47.856,45 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.592,31 Eur od 05.08.2006 do 10.08.2007, 8,5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 4.487,85 Eur od 11.08.2007 do zaplatenia, 8,5 % ročne zo sumy 104,45 Eur od 12.08.2007 do zaplatenia, 10 % ročne zo sumy 6.731,13 Eur od 25.02.2009 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 57,43 Eur od 06.05.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 98,09 Eur od 05.10.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 64 Eur od 05.10.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 8.102,24 Eur od 13.07.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 28.211,26 Eur od 20.12.2010 do zaplatenia s náhradou trov konania“. Okresný súd po vykonanom dokazovaní a vychádzajúc zo zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Žiline č.k. 13Cob/186/2012-300 zo dňa 14.11.2012, za aplikácie ust. § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. f) zákona č. 315/1996 Z.z., § 3 ods. 1, § 2 zákona č. 381/2001 Z.z., ako aj ust. § 4 ods. 1, 2, 3 až 6, § 24 ods. 2 písm. b), § 24 ods. 7 veta prvá citovaného zákona, § 120 ods. 1, 3, § 132 O.s.p. skonštatoval, že v danom prípade pri posudzovaní žalobcom uplatňovaného nároku prichádza do úvahy aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu ako všeobecného právneho predpisu vo vzťahu k zákonu č. 381/2001 Z.z. ako špeciálneho právneho predpisu, ktorý upravuje otázky povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V zákone č. 381/2001 Z.z. je upravená i povinnosť kancelárie poskytnúť z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti. Následne v § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. je kancelárii dané právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odseku 2 písm. a), b), f) a g), na náhradu toho, čo za neho plnila. Ide tu o osobitne upravený nárok. V tejto súvislosti okresný súd uviedol, že vždy sa jedná o nárok, pôvod ktorého je v prevádzke motorového vozidla. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla - dopravného prostriedku sa posudzuje podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, v ktorých ustanoveniach je zaradené aj ust. § 427 Občianskeho zákonníka, upravujúce zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov a taktiež aj ust. § 450 Občianskeho zákonníka upravujúce zníženie náhrady škody, keď pri rozhodovaní o náhrade škody má súd povinnosť skúmať aj to, či sú dané zákonné predpoklady na toto zníženie.

Okresný súd dospel k záveru, že u žalovaného ako držiteľa motorového vozidla Liaz ŠPZ: NO 573 AJ je daná zodpovednosť za škodu v zmysle ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ako držiteľ motorového vozidla mal povinnosť uzavrieť povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na toto vozidlo a zároveň aj uhradiť poisťné, keďže bolo nesporné preukázané, že aj v čase dopravnej nehody, t.j. dňa 10.9.2005 bol zapísaný ako držiteľ tohto motorového vozidla. Tým, že zo strany držiteľa tohto motorového vozidla zn. Liaz ŠPZ: NO 573 AJ, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, nebolo uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, resp. uhradené poisťné, vznikol žalobcovi nárok na náhradu poskytnutého plnenia v zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.. Okresný súd uviedol, že žalovaný spôsobil inému škodu, za ktorú nesie zodpovednosť v zmysle ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď túto škodu za neho uhradil žalobca, a to v dôsledku nesplnenia si povinnosti žalovaného zmluvne poistiť zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla. Žalobca preto nahradil poškodenému vzniknutú škodu - poskytol poisťné plnenie v rozsahu poistenia zodpovednosti podľa právnych predpisov členského štátu, na ktorého území bola škoda spôsobená (Poľsko, § 4 ods. 5 zákona č. 381/2001 Z.z.) a od žalovaného si uplatňoval takto poskytnuté plnenie ako osobitne upravený nárok.

Okresný súd sa zaoberal aj vznesenou námietkou premičania uplatnenou žalovaným, ktorý poukázal na to, že žalobcovi začala plynúť premičacia doba od 22.09.2005 a k premičaniu došlo dňom 21.09.2007

a ak žaloba bola doručená dňa 25.07.2008, tak podľa názoru žalovaného stalo sa tak po uplynutí premĺčacej doby. K námietke premĺčania vznesenej žalovaným okresný súd poukázal na ust. § 24c zákona č. 381/2001 Z.z., keď nárok žalobcu uplatnený v súdnom konaní okresný súd hodnotil ako osobitne upravený nárok, pri ktorom vychádzal z trojročnej premĺčacej doby, pričom v súvislosti so zmenou žaloby, jej rozšírenia došlo k uplatneniu nároku na súd v trojročnej premĺčacej dobe, a to nasledovne: suma 138.348,- Sk (4.592,31 Eur) uhradená 25.4.2006 (č.l. 8), suma 3.146,81 Eur (104,45 Eur) uhradená 26.1.2007 (č.l. 9), žaloba bola podaná 25.7.2008, suma 202.781,78 Sk (6.731,13 Eur) uhradená 25.9.2008 (č.l. 58), návrh na zmenu zo dňa 25.2.2009, doručený súdu 4.3.2009, suma 57,43 Eur uhradená 31.3.2009 (č.l. 84), návrh na zmenu zo dňa 6.5.2009, doručený súdu 15.5.2009, suma 98,09 Eur uhradená 12.6.2009 (č.l. 111) a suma 64 Eur uhradená 4.9.2009 (č.l. 105), návrh na zmenu zo dňa 5.10.2009, doručený súdu 9.10.2009, suma 8.102,24 Eur uhradená 23.4.2010 (č.l. 122), návrh na zmenu zo dňa 13.7.2010, doručený súdu 22.7.2010, suma 28.585,53 Eur uhradená 18.8.2010 (č.l. 139), návrh na zmenu zo dňa 20.12.2010, doručený súdu 22.12.2010. S poukazom k uvedenému okresný súd skonštatoval, že nárok žalobcu nebol premĺčaný.

Okresný súd v ďalšom poukázal na ust. § 450 Občianskeho zákonníka s tým, že pri určení výšky škody pre žalovaného, ktorá predstavuje náklady refundované žalobcom poľskej poisťovni v rámci likvidácie poisťnej udalosti - dopravnej nehody dňa 10.9.2005, prihladol k tomu, že žalovaný realizoval prepravu motorovým vozidlom v cudzine, na ktoré nemal uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ako aj, že pôvod nároku žalobcu je v prevádzke motorového vozidla a zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa posudzuje podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Podľa predložených listín žalovaný zaviniel dopravnú nehodu a nepoistením motorového vozidla žalovaný jednoznačne porušil povinnosť vyplývajúcu z ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. a privodil stav, keď žalobca oprávnene žiadal od neho refundáciu nákladov, ktoré vyplatil cez poľskú kanceláriu poisťovateľov poškodenému. Okresný súd zistil, že na strane žalovaného ide o osemčlennú domácnosť, ktorá sa so svojimi príjmami nachádza na hranici takpovediac sociálneho minima a rodičia zvýšeným úsilím zabezpečujú potreby šiestich detí, z ktorých len jedná dcéra je už plnoletá a študuje na vysokej škole, ostatné deti sú maloleté, keď dve dcéry navštevujú strednú školu, dve deti základnú školu a najmladší vo veku päť rokov je ešte v starostlivosti matky. Rodina nie je majetná. Hoci nedbalým konaním žalovaný privodil taký stav, ktorý mohol za normálnych okolností byť krytý zo zákonného poistenia, bol okresný súd názoru, že uložením povinnosti žalovanému uhradiť celú požadovanú sumu, resp. jej podstatnú časť, by v rodine žalovaného vznikla situácia, ktorá by mala za následok celkové zhoršenie aj tak nepriaznivej sociálnej situácie na pomerne dlhé obdobie, resp. možno povedať bankrot rodiny. Malo by to negatívny dopad nie len na samotného žalovaného, ale aj na jeho deti. Z týchto dôvodov okresný súd považoval za primerané uložiť žalovanému povinnosť uhradiť zo žalobcom požadovanej sumy len časť, po zohľadnení už priznanej sumy 16.071,26 Eur s príslušným úrokom z omeškania, ktorá predstavuje sumu 8.102,24 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 13.7.2010 do zaplatenia a taktiež úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.592,31 Eur od 5.8.2006 do 10.8.2007. Okresný súd žalobcovi preto priznal aj úrok z omeškania zo sumy 4.592,31 Eur, ktorú sumu okresný súd žalobcovi priznal vo výroku I/ rozsudku zo dňa 19.3.2012, č.k. 2Cb/40/2008-323, a to bez žalobcom požadovaného úroku z omeškania, pričom táto suma bola obsiahnutá v celkovej priznanej sume 16.071,26 Eur. Celkovo preto okresný súd priznal žalobcovi istinu vo výške 24.173,50 Eur (16.071,26 Eur + 8.102,24 Eur) aj s príslušným požadovaným úrokom z omeškania.

Okresný súd poukázal na ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, v znení do 31.1.2013, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. a žalobcovi priznal úrok z omeškania zo sumy 8.102,24 Eur vo výške 9 % ročne od 13.7.2010 do zaplatenia a vo výške 9 % ročne zo sumy 4.592,31 Eur od 5.8.2006 do 10.8.2007. Začiatok omeškania vyplynul z listu žalobcu zo dňa 4.7.2006, ktorým bol žalovaný vyzvaný, aby plnenie sumy 4.592,31 Eur poskytol v termíne do 4.8.2006. Následne návrhom na zmenu petitu žaloby zo dňa 5.10.2009 žalobca žiadal pripustiť zmenu petitu, kde úvodnú sumu 4.592,31 Eur ponížil o sumu 104,46 Eur, teda na sumu 4.487,85 Eur s úrokom z omeškania od 11.8.2007 do zaplatenia. Pri sume 4.592,31 Eur potom žiadal len úrok 9 % ročne za obdobie od 5.8.2006 do 10.8.2007, t.j. od dátumu uvedeného vo výzve zo dňa 4.7.2006 do zaplatenia sumy 104,46 Eur, t.j. 10.8.2007. Z dôvodu zníženia náhrady podľa ust. § 450 Občianskeho zákonníka okresný súd vo zvyšku žalobu zamietol, a to v časti o zaplatenie sumy 23.682,95 Eur s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 64 Eur od 05.10.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 28.211,26 Eur od 20.12.2010 do zaplatenia. Od požadovanej sumy 28.211,26 Eur bola odpočítaná suma 4.592,31

Eur, ktorú už okresný súd právoplatne priznal v rozsudku zo dňa 19.3.2012. Za aplikácie ust. § 151 ods. 3, § 155 ods. 1 O.s.p. okresný súd vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, keďže v tomto konaní okresný súd využil moderačné právo podľa § 450 Občianskeho zákonníka, ktorá skutočnosť vplyva aj na výšku trov konania.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, a to proti výroku II/, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol v spojení aj so závislým výrokom III/. Žalobca v odvolaní poukázal na zrušujúce rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 13Cob/186/2012 v spojení aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a s odkazom na ust. § 3 ods. 1, § 24 ods. 2, 3, 7 zákona č. 381/2001 Z.z., § 450 Občianskeho zákonníka zdôraznil, že svoj nárok si neuplatňuje titulom náhrady škody, keďže v prejednávanej veci ide o osobitne upravený nárok na základe ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným, z ktorého obsahu vyplýva uplatnené právo žalobcu, je svojou povahou vzťahom sui generis, ktorý vzniká na základe skutočností uvedených v zákone č. 381/2001 Z.z.. Žalobca má právo na náhradu plnenia od toho, kto zodpovedá za škodu podľa ust. § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z.. Nárok žalobcu nie je do svojej právnej povahy nárokom na náhradu škody. Ide o originálny nárok na plnenie, pričom ustanovenia zákona č. 381/2001 Z.z. sú vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym právnym predpisom upravujúcim práva a povinnosti kancelárie pre prípad plnenia z poisťného garančného fondu a nároky kancelárie plynúce z takéhoto plnenia. Žalobca nie je poškodeným, keďže mu žiadna škoda nevznikla, z dôvodu, že sa žalobou domáhal v zmysle § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. práva na náhradu toho, čo plnil poškodenému z poisťného garančného fondu titulom regresu. Vzhľadom k charakteru uplatneného práva žalobcom nebolo namieste aplikovať ust. § 450 Občianskeho zákonníka, naviac, keď žalovaný si neplnil svoje povinnosti v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.. V žiadnom prípade vzhľadom k neplneniu si povinnosti žalovaným preto nemožno hovoriť o dôvodoch hodných osobitného zreteľa. Žalobca z poisťného garančného fondu poskytol poškodenému plnenie v plnom rozsahu, resp. v rozsahu, v akom bol k tomu vyzvaný poškovanou kanceláriou poisťovateľov v zmysle interných pravidiel, keď každá kancelária zaručuje, že jej členovia uhradia akúkoľvek sumu, ktorá bude uplatnená kanceláriou tej krajiny, v ktorej došlo k nehode, alebo zástupcom, ktorého menovala pre tento účel, na ktoré okolnosti žalobca niekoľkokrát poukazoval vo svojich podaniach. Nemožno hovoriť v danom prípade o náhrade škody, pretože takúto pohľadávku žalobca neuplatňuje, a tým nemožno ani aplikovať ust. § 450 Občianskeho zákonníka. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným nie je vzťahom poškodeného a škodcu. Nárok žalobcu vyplýva zo zákona č. 381/2001 Z.z. a nemožno ho stotožňovať s nárokom na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka. Žalobca v súvislosti so svojou argumentáciou poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2011, sp. zn. 4 Cdo 284/2010, sp. zn. 2 Cdo 210/2011, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Co/176/2010, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 134/2009, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/173/08, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/245/2012, z ktorých vyplýva, že v prípade vyplatenia poisťného plnenia z poisťného garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vzniká žalobcovi právo podľa ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. na náhradu toho, čo bolo plnené, t.j. že sa nejedná o nárok na náhradu škody a z tohto dôvodu nie je možné aplikovať ani mimoriadne zmiernujúce ust. § 450 Občianskeho zákonníka. Žalobca žiadal v napadnutom výroku rozsudok okresného súdu zmeniť a vyhovieť žalobe, resp. v tejto výrokovej časti zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca si súčasne uplatnil aj náhradu trov konania.

K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný do momentu rozhodnutia krajským súdom písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch II/, III/ zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec v zrušujúcej časti okresnému súdu na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Za aplikácie ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 205 ods. 3 O.s.p. bol v odvolacom konaní preskúmaný rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku II/, ktorým vo zvyšku bola žaloba žalobcu zamietnutá, v medziach odvolacích dôvodov žalobcu, obsiahnutých v písomne podanom odvolaní zo dňa 19.03.2014. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom, pokiaľ na uplatnený žalobný nárok v zmysle osobitnej zákonnej úpravy č. 381/2001 Z.z. ako lex specialis bolo aplikované

hmotné právo, a to Občiansky zákonník lex generalis, konkrétne ust. § 450 Občianskeho zákonníka, v ktorom zákonom ustanovení je riešená moderácia škody. Podľa tvrdení žalobcu nebol proti žalovanému uplatňovaný nárok titulom náhrady škody, ale ako osobitne upravený nárok na základe ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.. Žalobca ďalej uviedol, že vzťah medzi ním a žalovaným, z ktorého obsahu vyplýva uplatnené právo žalobcu v zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. požadovať plnenie, t.j. náhradu toho, čo za žalovaného plnil, je svojou povahou vzťahom sui generis, ktorý vzniká na základe skutočností uvedených v tomto osobitnom zákone č. 381/2001 Z.z..

Krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení sa vyvodzujú právne závery a aplikuje sa konkrétna právna norma na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Bolo nepochybné, že žalobca sa domáhal nároku na náhradu plnenia, ktoré ako subjekt povinný plniť (z poisťného garančného fondu) poskytol poškodenému na základe skutočností, že motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, nemalo v čase vzniku poisťnej udalosti uzatvorené povinné zmluvné poistenie pre prípad spôsobenej škody a tento nárok uplatnil žalobca voči žalovanému, ktorý bol držiteľom tohto motorového vozidla Liaz ŠPZ: NO 573 AJ.

Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu má nájomca.

Podľa ust. § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. kancelária poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

Krajský súd uvádza, že vzhľadom na vyššie citovanú osobitnú právnu úpravu zákona č. 381/2001 Z.z. je postavenie žalobcu ako poskytovateľa jasne vymedzené, do ktorého postavenia ho delegovala táto osobitná zákonná právna úprava. Táto zároveň v ust. § 24 ods. 7 prvá veta zákona č. 381/2001 Z.z. jasne vymedzila, kto je osobou povinnou nahradiť poskytnuté plnenie (z poisťného garančného fondu) a kto je osobou oprávnenou toto plnenie požadovať. Žalobca bol osobou povinnou v zmysle § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z., a pokiaľ reálne poskytol plnenie za škodu, čo bolo v súdnom konaní preukázané, nastúpilo k tomu právo zodpovedajúce v zmysle ust. § 24 ods. 7 veta prvá zákona č. 381/2001 Z.z., a to požadovať proti tomu, kto zodpovedá za škodu, t.j. proti žalovanému náhradu toho, čo za neho plnila. Žalovaný je teda nositeľom pasívnej legitímácie, pretože podľa osobitnej právnej úpravy danej zákonom č. 381/2001 Z.z. bol osobou bez poistenia zodpovednosti, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaného ako držiteľa vozidla sa týkala povinnosť uzavrieť povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorým vozidlom žalovaného bola spôsobená škoda a ktorú škodu nahradil z poisťného garančného fondu žalobca poškodenému.

Krajský súd v zrušujúcom uznesení sp. zn. 13Cob/186/2012 zo dňa 14. novembra 2012 uviedol, že pokiaľ okresný súd aplikoval ust. § 450 Občianskeho zákonníka v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu, tak jeho rozhodnutie, a to rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 2Cb/40/2008-323 zo dňa 19. marca 2012 vo výroku II/, ktorým okresný súd vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol, nebolo odôvodnené náležitostami vyplývajúcimi z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v rozsahu potrebnom, aby mohol vo vyvolanom odvolacom konaní krajský súd zaujať právny názor pri aplikovaní ust. § 450 Občianskeho zákonníka. Krajský súd ďalej vo svojom uznesení sp. zn. 13Cob/186/2012 zo dňa 14. novembra 2012 uviedol, že v odvolacom konaní môže posudzovať len tie závery a zhodnotenia, ktoré sú vyjadrené a riadnym spôsobom odôvodnené, a preto pokiaľ pri aplikácii ust. § 450 Občianskeho zákonníka okresný súd tieto právne závery neuviedol, nezdôvodnil, tak následne ani krajský súd nemal daný základ pre posudzovanie už len zaujatých konštatácií okresným súdom. Krajský súd uložil okresnému súdu

vyhodnotiť vzťah osobitnej zákonnej úpravy č. 381/2001 Z.z. a ust. § 450 Občianskeho zákonníka v súvislosti s uplatneným žalobným nárokom, a aby následne okresný súd svoje závery v odôvodnení svojho rozhodnutia zhodnotil v rozsahu dostatočnom a potrebnom k ich posúdeniu krajským súdom v prípade vyvolania odvolacieho konania.

Následne okresný súd rozsudkom č.k. 2Cb/40/2008-484 zo dňa 10. marca 2014 v súvislosti s výrokovou časťou II/, ktorou vo zvyšku bola žaloba žalobcu zamietnutá, v odôvodnení poukázal na to, že ide zo strany žalobcu o osobitne upravený nárok, pri ktorom je premlčacia doba trojročná. Ak pôvod nároku žalobcu je v prevádzke motorového vozidla a zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa posudzuje podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, v ktorých ustanoveniach je zaradené aj ust. § 427 Občianskeho zákonníka a taktiež aj ust. § 450 Občianskeho zákonníka, tak mal za to, že je možná aplikácia ust. § 450 Občianskeho zákonníka pri moderovaní žalobcom uplatneného nároku. S názorom okresného súdu v aplikácii ust. § 450 Občianskeho zákonníka, vo vzťahu k nároku žalobcu sa nestotožnil žalobca, ktorý vyvolal odvolacie konanie a poukázal na osobitosť požadovaného nároku, ako aj skutočnosť, že predmetom konania nie je náhrada škody v spojení aj s rozhodovacou činnosťou iných všeobecných súdov, ktoré neakceptovali moderáciu v zmysle ust. § 450 Občianskeho zákonníka takto uplatneného osobitného nároku.

V sporovom konaní bolo nepochybne preukázané, že dňa 10.09.2005 došlo k dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný ako držiteľ vozidla Liaz - ľahač, ev. č.: NO 573 AJ, na ktoré nebolo uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla tak, ako táto povinnosť vyplynula žalovanému ako držiteľovi vozidla z ust. § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.. Nebolo sporné, že žalobca poskytol poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou vyššie uvedeného motorového vozidla, za ktorú zodpovedal žalovaný ako osoba bez poistenia zodpovednosti, a to v rozsahu plnenia uplatneného v sporovom konaní.

Krajský súd na rozdiel od okresného súdu bol názoru, že na nárok uplatnený žalobcom nie je možné aplikovať ust. § 450 Občianskeho zákonníka, v ktorom je zakotvené mimoriadne zmierňujúce právo, ktorého význam spočíva v tom, že poškodenému súd neprizná nárok v celej výške, a to napriek tomu, že táto škoda bola v konaní náležite preukázaná. Vzhľadom k charakteru ust. § 450 Občianskeho zákonníka je nepochybné, že toto sa vzťahuje na konanie o náhradu škody a týka sa vzťahu poškodeného a škodcu. V danom prípade žalobca nebol v postavení poškodeného. V zmysle zákonnej úpravy č. 381/2001 Z.z. žalobca je v pozícii, ktorú mu priznáva táto osobitná zákonná úprava, pri ktorej sa z titulu poskytnutého poistného plnenia žalobca dostáva do postavenia subjektu oprávneného požadovať proti tomu, v danom prípade proti žalovanému, ktorý zodpovedá za škodu, náhradu toho, čo za neho plnila. Žalobca v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. má osobitné postavenie v súvislosti s uplatňovaným nárokom, t.j. nie je v pozícii poškodeného, keďže tým je osoba, ktorej dopravnou nehodou, ktorú spôsobil žalovaný, vznikla škoda.

To, že ide o osobitné postavenie žalobcu a ním v súdnom konaní uplatňovaný osobitný nárok a nie o nárok na náhradu škody, len vo vzťahu ku ktorému sa aplikuje ust. § 450 Občianskeho zákonníka, vyplýva z viacerých skutočností. Jednou z nich je, že pre nárok uplatnený žalobcom platí trojročná premlčacia doba a nie ako pri nároku škody subjektívna dvojročná premlčacia doba, resp. objektívna trojročná premlčacia doba. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 284/2010 zo dňa 28. októbra 2011, podľa ktorého„právo Slovenskej kancelárie poisťovateľov proti tomu, kto zodpovedá za škodu, na náhradu toho, čo za neho plnila (§ 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.), je regresným právom, a nie právom na náhradu škody. Toto regresné právo Slovenskej kancelárie poisťovateľov podlieha premlčaniu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 Občianskeho zákonníka), ktorá začína plynúť odo dňa nasledujúceho po dni, kedy bolo poškodenému plnené“.

Ďalšou skutočnosťou je postavenie žalobcu, ktorý nie je poškodeným, ale je osobitným subjektom v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.. V neposlednom rade ďalším argumentom, pre ktorý nie je možné v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu použiť ust. § 450 Občianskeho zákonníka, je obsahová náplň ust. § 450 Občianskeho zákonníka, ktoré sa výslovne spája len s primeraným znížením náhrady škody, ktorá nebola predmetom súdneho sporu z dôvodu, že nárok uplatňovaný žalobcom nie je nárokom na náhradu škody, ale je samostatným a osobitným nárokom vyplývajúcim z ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. je postihovým nárokom, resp. právom žalobcu uplatneným v zmysle osobitnej úpravy proti žalovanému. To, že v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu v zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona

č. 381/2001 Z.z. voči žalovanému nie je priestor podľa názoru krajského súdu na aplikáciu ust. § 450 Občianskeho zákonníka, vyplýva zo samotného účelu tohto zákonného ustanovenia tak, ako to bolo uvedené vyššie, keď predmetné zákonné ustanovenie má zohľadňovať okolnosti nielen ako ku škode došlo, ale aj pomery poškodeného a osoby, ktorá škodu spôsobila, avšak žalobca v danej sporovej veci nie je v postavení poškodeného.

Krajský súd v súvislosti s vysloveným právnym názorom, že pri uplatnenom nároku žalobcu v zmysle ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. nie je možné aplikovať ust. § 450 Občianskeho zákonníka, vychádzal aj z rozhodovacej činnosti iných všeobecných súdov, a to z rozhodnutia Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co/114/2012 zo dňa 24.04.2012, v ktorom v spojení aj s konaním pred Najvyšším súdom SR bolo skonštatované, že sa nejedná o nárok na náhradu škody vzniknutej poškodenému proti tomu, kto škodu spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku, ale o zvláštny postihový nárok, ktorý má povahu originárneho nároku. V predmetnom rozhodnutí bolo takisto zhodnotené, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným vznikol ako samostatný právny vzťah zaplatením plnenia z garančného fondu žalobcom, ktorým plnením však žalobca nevstúpil do vzťahu medzi poškodeným a žalovaným. Rovnakým spôsobom, aj rozhodnutím Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Co/110/2011 zo dňa 25.01.2012 bol vykvalifikovaný nárok žalobcu v tom, že sa nejedná o nárok na náhradu škody vzniknutej poškodenému proti tomu, kto škodu spôsobil, ani o zákonnú cesiu tohto nároku poškodeného, ale o zvláštny postihový nárok, ktorý má povahu originárneho nároku. V konečnom dôsledku ide tu o postih na základe poisťného plnenia poskytnutého za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá žalovaný ako osoba bez poistenia zodpovednosti.

Krajský súd mal za to, že nárok žalobcu nemohol byť predmetom moderačného práva vyplývajúceho z ust. § 450 Občianskeho zákonníka, keďže nárok uplatnený žalobcom nemožno stotožňovať s nárokom na náhradu škody. Moderačné právo, ktoré vyplýva z ust. § 450 Občianskeho zákonníka, možno uplatniť, len ak sa rozhoduje o nárokoch na náhradu škody a nemožno ho použiť vo vzťahu k iným nárokom, než k nárokom na náhradu škody. Predmetom súdneho sporu bolo postihové právo, resp. postihový nárok uplatnený žalobcom v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. nešlo o nárok na náhradu škody a z tohto dôvodu nebolo možné v rámci rozhodovania o nároku uplatnenom žalobcom aplikovať ani mimoriadne zmierňujúce ust. § 450 Občianskeho zákonníka, ktoré má väzbu len vo vzťahu k nároku škody.

Krajský súd k úplnosti dodáva, že pokiaľ pri uplatnenom nároku žalobcu v rámci rozhodovania všeobecných súdov, konkrétne Krajského súdu Trnava v rozsudku sp. zn. 24Co/124/2013 zo dňa 19.06.2013, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 134/2009 zo dňa 31. augusta 2009, bola skonštatovaná aj pasívna legitímácia vodiča vo vzťahu k nároku, ktorý uplatňuje žalobca podľa ust. § 24 ods. 7 v spojení s ust. § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z., t.j. nielen pasívna legitímácia držiteľa motorového vozidla, ktorý bol osobou bez poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, tak uvedené rozhodnutia a závery nie sú podľa názoru krajského súdu v rozpore s vyslovením, že pre postihové právo žalobcu nie je možné aplikovať moderačné právo v zmysle ust. § 450 Občianskeho zákonníka, keďže v týchto rozhodnutiach rovnako bolo riešené právo žalobcu ako postihové právo, ktoré v zmysle ust. § 24 ods. 7 v spojení s ust. § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. môže žalobca uplatniť nielen voči držiteľovi motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda, ale aj voči vodičovi predmetného motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda. V podstate v predmetných rozhodnutiach bolo riešené, voči komu má Slovenská kancelária poisťovateľov postihové právo, resp. právo postihu ako osobitný nárok v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.. Skonštatovaná pasívna legitímácia aj vodiča motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda v zmysle iných súdnych rozhodnutí, pri nároku uplatnenom žalobcom neznamena, že ide o iný, než postihový nárok, a tento nárok sa nemení ani z titulu okruhu pasívne legitimovaných osôb na iný nárok, než postihový, t.j. nemení sa nárok na náhradu škody. V konečnom dôsledku pri rozšírení okruhu pasívne legitimovaných osôb aj na vodiča motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená škoda, sa súdne rozhodnutia vyjadrovali k nároku žalobcu ako k postihovému právu aj proti osobe, ktorá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá na základe zavinenia, t.j. aj proti vodičovi, a v tejto súvislosti sa nevyhodnocoval nárok žalobcu v rovine škody.

Krajský súd poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 210/2011 zo dňa 31. januára 2013, ktorým sa rovnako posudzuje právo žalobcu, ktorý vyplatí poisťné plnenie zmluvnej poisťovni

poškodeného ako právo na náhradu toho, čo Slovenská kancelária poisťovateľov plnila za osobu bez poistenia zodpovednosti, t.j. že žalobca je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie nie titulom náhrady škody, ale titulom práva na náhradu toho, čo žalobca plnil za osobu bez poistenia zodpovednosti. Ďalej Najvyšší súd SR uviedol, že žalobcovi tak nevzniká právo na náhradu škody proti žalovanému, ale právo na náhradu toho, čo za neho Slovenská kancelária poisťovateľov plnila podľa ust. § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. dňom, kedy poisťovateľovi majetkového poistenia vyplatila poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedala osoba bez poistenia zodpovednosti, t.j. žalovaný.

Vzhľadom k vyššie uvedenému okresný súd v novom konaní bude vychádzať z vysloveného právneho názoru krajským súdom a opätovne o uplatnenom nároku žalobcu rozhodne, a to v časti, v ktorej bola žaloba žalobcu zamietnutá z titulu použitia ust. § 450 Občianskeho zákonníka, aplikácia ktorého podľa názoru krajského súdu nebola namieste.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.